

له قوناخى پاش هلبووسى چى رووده دات؟

15-11-2023

نووسه ره كان

زريان روژه هلاتى

كورتة : لادانى محممه د هلبووسى له پوستانى سه روكى په رله مان كاريگه رييه كى راسته وانهى له سه ر هه لېژار دنى نه نجوومه نى پاريزگان ده بيت كه بپاره له مانگى داهاتوودا بكرت.

لادانی محەممەد حەلبووسی لە پۆستی سەرۆکی پەرلەمان کاریگەرییەکی راستەوانە لە سەر هەلبژاردنی ئەنجومەنی پارێزگاکان دەبێت کە بپارێت لە مانگی داھاتوودا بکریت. لە گریمانە کاردانەوێ سەدر بەرامبەر لادانی کۆنە ھاوپەیمانیەکی و جوولەیی گریمانەیی دووانە سەدر -حەلبووسی بۆ قوێخاھی داھاتوو، ئەگەری داخستنی هەلبژاردن زیاتر دەبێت. خۆ ئەگەر ئەوێش روونەدات و سەدر خۆی لێ کەر بکات، ئەوسا بە ئەگەری زۆر گۆلەیی حەلبووسی وەک بەھێزترین سیاسەتمەداری سوننی لە ئەمڕۆی عێراق دا دەکەوێتە لێژی!

حەلبووسی سیاسییەکی سوننە بوو کە بەھۆی پالپشتیی گرووپەکانی نزیك لە ئێرانەوێ توانی بەسەر رکابەرە سوننییەکانیدا زۆر بێ و لە ماوەیەکی زۆر کورتدا بێ بگات، بەلام مانگی هەنگوینی ئەو لەگەڵ ئەو گرووپانە لەدوای رێککەوتنە سێقۆلێیەکی سەدر- پارتی- تەقەدووم لە پاش هەلبژاردنی ئۆکتۆبەری 2021 کۆتایی ھات. لەدوای پێکھاتنی حکومەتی ئیدارەیی دەولەتیش، بابەتی لادانی حەلبووسی لە سەرۆکایەتی پەرلەمان، گەتوگۆیەکی بەردەوام، بەلام لاوازی پشیت پەردەکانی سیاسەت بوو. ھەرچەند مەحموود مەشھەدانی بەردەوام وەک بەرێژێک ئامادە بوو بە بۆ باسەکانی شوێنگرتەوێ حەلبووسی، بەلام ناوی کەسانی دیکە وەک خالیدی عوبیدیش لە ئارادا بوو .

پاساوێ یاساییەکانی لادانی حەلبووسی ھەرچۆنیک بێ، پێدەچێت ئەمە دووھەمین پێشھاتی گەریگی نێوخۆیی عێراق بێت سەبارەت بە لاوازبوونی پێگەیی لایەنەکانی ھاوپەیمانییە سێقۆلێیەکی سەدر- بارزانی - حەلبووسی. ئەویش دواوەی کە زیاتر لە سالیکی ھەولێر لەژێر گۆشارێکی ئابووری و سیاسی چەند لایەنەدا بە ئەگەری زۆر دواپین ئەلقەیی کاریگەرییەکانی کێشانەوێ لەناکاوەکی سەدر لە پەرلەمان و رێخۆشکردن بۆ پێکھێنانی حکومەت لەلایەن رکابەرەکانی، لاوازبوونی خۆدی سەدر دەبێت، ئەویش لە رێگەیی لەدەستدانی کاریگەری و نفووزەکی لە ئیدارەیی پارێزگاکانی باشووری عێراق. دیارە ئەگەر هەلبژاردن بکریت.

پێدەچێت لادانی حەلبووسی ھەواییکی دلخۆشکەر بێت بۆ لیستەکانی رکابەری ئەو لە هەلبژاردنی ئەنجومەنی پارێزگاکان وەک (الحسم)، (العزم) و (السیادە). ئەمە بێجگە لە بەرەپەکی فراوانی دیکەیی سیاسییەکانی پێشووی سوننە کە بەھۆی درەوشانەوێ ئەستێرەیی بەختی حەلبووسی، لەماوەی رابردوودا پەراویز کەوتبوون. بێجگە لەوێش پێدەچێ بەشیک لە گرووپە شیعییەکان کە لە رابردوودا لەرێگەیی گەپاندەوێ کەسانی وەک عەلی حاتەم سلێمان و مالی ئەبوریشە و دروستکردنی بەرەپەکی ناپازی لە ئەنبارەوێ دەیانویست ھیزی حەلبووسی کەم بکەنەوێ، بەو بپارە دلخۆش بێ.

حەلبووسی بە کێشانەوێ وەزیرەکانی، تەنیا دەتوانێت بۆ ماوەیێکی کاتی گەرفت بۆ کابینەیی حکومەتەکی سوودانی دروست بکات کە ھەر بۆخۆی بەشیک لە گرووپە شیعییەکانیش لێی رازی نین، بەلام ئەگەر حەلبووسی دەنگی خۆی بخاتە پال سەدر و داوای بایکۆت بکات، ئەوسا تەگەرەپەکی گەورە بۆ ئیتار دروست دەکات و ئەمەش لەوانەپە ئەگەری دواکەوتنی هەلبژاردن زیاتر بکات.

بەپێی بپاری دادگە، ئیستا ئیدی محەممەد حەلبووسی سەرۆکی پێشووی پەرلەمانە. ئەمەش لەدوای زنجیرەپەکی گۆرپانکاری لە دامەزراوێ ئەمنییەکان وەک لادانی فەرماندەیی ھیزی دژەتیرۆر و ھەولەکان بۆ لاوازکردنی زیاتری ھەولێر، لەم کاتەدا پێگەیی چوارچۆی ھاوئاھەنگی لە سیاسەتی عێراقدا بەھێزتر دەکات، بەلام بارودۆخی ناوچەکی بە گشتی، دۆخی هەلبژاردن، ھەرۆھە جەمبۆلی داھاتووی سیانەیی ھەنار- ھەولێر دەریدەخەن کە ئەو بەھیزییە تا سەر دەبێت یان نا.